

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

DĖL PRITARIMO PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITAI

2020 m. balandžio 23 d. Nr. T-75

Pagėgiai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 straipsnio 2 dalies 8 punktu ir Pagėgių savivaldybės tarybos veiklos reglamento, patvirtinto Pagėgių savivaldybės tarybos 2017 m. spalio 2 d. sprendimu Nr. T-144 „Dėl Pagėgių savivaldybės tarybos veiklos reglamento patvirtinimo“, 320.2.3 papunkčiu, Pagėgių savivaldybės taryba **n u s p r e n d ž i a**:

1. Pritarti Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos 2019 metų veiklos ataskaitai (pridedama).

2. Sprendimą paskelbti Teisės aktų registre ir Pagėgių savivaldybės interneto svetainėje www.pagegiai.lt.

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Regionų apygardos administracinio teismo Klaipėdos rūmams (Galinio Pylimo g. 9, 91230 Klaipėda) Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka per 1 (vieną) mėnesį nuo sprendimo paskelbimo ar įteikimo suinteresuotiems asmenims dienos.

Savivaldybės meras

Vaidas Bendaravičius

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) 2018 metų veiklos ataskaita parengta ir teikiama Pagėgių savivaldybės (toliau – Savivaldybė) tarybai. Tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, įsteigtas Savivaldybės tarybos sprendimu išorės auditui ir kontrolei Savivaldybėje atlikti. Vykdydama šią misiją, Tarnyba planuoja ir atlieka finansinius ir veiklos auditus, rengia ir teikia Tarybai įstatymu nustatytas išvadas, atlieka kitas priskirtas kontrolės funkcijas, priima ir nagrinėja gyventojų skundus, susijusius su Savivaldybės turtu ar piniginėmis lėšomis, teikia išvadas dėl tokių tyrimų rezultatų.

Ataskaitoje pateikiama informacija apie pagrindinius Tarnybos 2019 m. atliktus darbus ir pasiektus rezultatus, auditų ataskaitos, išvados skelbiamos Savivaldybės interneto tinklalapyje www.pagegiai.lt. Tarnybos veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, objektyvumo ir profesionalumo principais. Tarnyba, atlikdama auditus, vadovaujasi tarptautinių audito standartų pritaikymo, nuomonės nepriklausomumo, viešosios atskaitomybės, audituojamo subjekto vadovybės atsakomybės, vidaus kontrolės, duomenų prieinamumo, viešųjų ir privačiųjų interesų konflikto vengimo principais.

II. TARNYBOS VYKDOMŲ FUNKCIJŲ TEISINIS PAGRINDAS

Tarnybos veiklos teisinį pagrindą suponuoja LR Konstitucija, Europos vietos savivaldos chartija, LR vietos savivaldos įstatymas, Savivaldybės tarybos veiklos reglamentas, Tarnybos nuostatai.

Atlikdamos auditus, Tarnyba savo veikloje vadovaujasi:

- Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos Tarptautiniais audito standartais;
- LR valstybės kontrolieriaus patvirtintais: Valstybinio audito reikalavimais, Finansinio ir teisėtumo audito vadovu, Veiklos audito vadovu.

Tarnybos atliktų auditų ataskaitos ir išvados teikiamos Savivaldybės merui, Savivaldybės vykdomajai institucijai, audituotų subjektų vadovams. Audito ataskaitų ir išvadų pagrindu inicijuojamas nustatytų trūkumų svarstymas, atitinkamų poveikio priemonių taikymas, trūkumų šalinimas. Šiomis priemonėmis siekiama skatinti vadovus sistemingai gerinti darbo ir valdymo kokybę, stiprinti vidaus kontrolę, didinti veiklos efektyvumą. Tarnybos atlikto Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio bei Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo audito duomenys teikiami LR valstybės kontrolei jos nustatyta forma ir terminais.

Tarnybos darbas 2019 metais buvo vykdomas pagal Savivaldybės kontrolieriaus patvirtintą veiklos planą. Tarnybos veikla buvo planuojama ir vykdoma taip, kad užtikrintų prioritetinių užduočių – Išvadų dėl pateikto tvirtinti 2019 metų Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir išvados dėl Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo – parengimą ir pateikimą Tarybai. Planuojant audito mastą atsižvelgta į Tarnybos žmogiškuosius išteklius.

LR valstybės kontrolė, būdama aukščiausia audito institucija, teikia išvadą LR Seimui dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, kurį sudaro visų savivaldybių konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkiniai. Abipusiu sutarimu, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo nuostatomis, Tarnyba sudarė sąlygas Valstybės kontrolės auditoriams dalyvauti savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audite tokiu mastu, kad būtų surinkti tinkami ir pakankami įrodymai išvadai dėl nacionalinio finansinių ataskaitų rinkinio, ir teikė duomenis Valstybės kontrolei apie savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito rezultatus. Partnerystės su Valstybės kontrole pagrindu Tarnyba teikė duomenis Valstybės kontrolei apie nustatytus pažeidimus.

III. SVARBIAUSI 2019 METŲ DARBAI

1 lentelė

Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo finansinis (teisėtumo) auditas	Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, kurį sudaro: biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, įskaitant Savivaldybės skolos ataskaitas, lėšų ir turto naudojimo finansinis (teisėtumo) auditas. Auditas buvo atliktas 2018 m. gruodžio 31 d. būklei. Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės 2018 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų tikrumą, teisingumą; įvertinti Savivaldybės biudžeto lėšų ir turto valdymo, naudojimo bei disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę dėl Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo. Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Atlikto audito rezultatai pateikti Savivaldybės tarybai 2019 m. liepos 12 d. ataskaitoje Nr. K3-AI7.
Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinis (teisėtumo) auditas	Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio auditas. Auditas buvo atliktas 2018 m. gruodžio 31 d. būklei. Audito tikslas – įvertinti Savivaldybės 2018 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio tikrumą, teisingumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę. Auditas atliktas siekiant pakankamai užtikrinti, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Atlikto audito rezultatai pateikti Savivaldybės tarybai 2019 m. liepos 12 d. ataskaitoje Nr. K3-AI9.
Savivaldybės 2019 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo finansinis (teisėtumo) auditas	Auditas pradėtas 2019 m. II pusmetį, numatomas užbaigti 2020 m. II pusmetį,
Savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinis (teisėtumo) auditas	Auditas pradėtas 2019 m. II pusmetį, numatomas užbaigti 2020 m. II pusmetį,
Išvados Savivaldybės tarybai	Atlikus Savivaldybės 2018 metų biudžeto ataskaitų, Savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo finansinį (teisėtumo) auditą, Savivaldybės tarybai teikta: – besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio – Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. – sąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams – išskyrus poveikį, kurį turi sąlyginės nuomonės pagrindą sudarantys dalykai, Savivaldybės konsoliduojamų subjektų grupė visais reikšmingais atžvilgiais 2018 metais Savivaldybės lėšas ir turtą valdė, naudojo, disponavo jais teisėtai ir naudojo įstatymų nustatytiems tikslams. Pateikta Savivaldybės tarybai 2019 m. liepos 12 d. išvadoje Nr. K3-AI6. Atlikus Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio finansinį (teisėtumo) auditą, Savivaldybės tarybai teikta: – besąlyginė nuomonė dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio – Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys visais reikšmingais atžvilgiais parengtas ir pateiktas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus, reglamentuojančius šio rinkinio sudarymą. Pateikta Savivaldybės tarybai 2019 m. liepos 12 d. išvadoje Nr. K3-AI8.

	Gavus Administracijos direktoriaus teikimus, vertinta: – Savivaldybės skolinimosi limitų laikymasis, teikta Išvada Savivaldybės tarybai dėl galimybės imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti. – Tarnybos nuomone, įvertinus esamus skolinius įsipareigojimus, teisės aktais nustatyti Savivaldybės skolinimosi limitai, skolos likutis 2019 metų sausio 1 dienai suteikė galimybę imti ilgalaikę 264 000 eurų paskolą Biudžeto sandaros įstatymo 10 str. numatytiems tikslams – investicijų projektams finansuoti. Pateikta Savivaldybės tarybai 2019 m. kovo 15 d. išvadoje Nr.K3-AI2. – dėl garantijų teikimo teikta Išvada Savivaldybės tarybai: Tarnybos nuomone, Savivaldybės turimas teisės aktais nustatytas garantijų limitas likutis leidžia Savivaldybės tarybai svarstyti galimybę suteikti 27 232,00 eurų garantiją UAB „Pagėgių komunalinis ūkis“ dėl bendrovės imamos paskolos investicijų projektui finansuoti. – dėl trumpalaikių paskolų iš kredito įstaigų bei Valstybės biudžeto: 2019 m. išvados nebuvo teiktos; 2019 metais kitų išvadų: – teikimų dėl kitų išvadų - negauta.
--	---

IV. AUDITO REZULTATAI

Dėl Savivaldybės ataskaitų duomenų

Administracija buvo atsakinga už ataskaitų rinkinyje pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą pateikė audituoti Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

Pagėgių savivaldybės tarybos patvirtintas 2018 metų Savivaldybės biudžeto pajamų ir asignavimų planas buvo 11 837,0 tūkst.Eur.

Audituoto biudžeto įvykdymo ataskaitų rinkinio duomenys:

Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų išmokos – 11 532,4 tūkst.Eur, arba 373,7 tūkst.Eur mažiau, negu buvo planuota.

Savivaldybės asignavimų valdytojai panaudojo 11 236,6 tūkst.Eur (be paskolų) asignavimų arba 373,7 tūkst.Eur mažiau nei planuota, Savivaldybės biudžeto išlaidos 34,4 tūkst.Eur viršijo pajamas, tai sudarė 0,3 proc. gautų pajamų.

Savivaldybė prisiėmė 260,9 tūkst.Eur ilgalaikių įsipareigojimų projektams finansuoti.

Finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis konsoliduotosios finansinės būklės ataskaitos duomenis per 2018 metus padidėjo 1 464,28 tūkst.Eur (nuo 32 956,81 tūkst.Eur iki 34 421,09 tūkst.Eur)

Dėl Savivaldybės ir valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisėtumo 2018 metais

Pagal LR Biudžeto sandaros įstatymą asignavimų valdytojai privalo užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą, o pagal LR Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą – turtas turi būti valdomas, naudojamas ir juo disponuojama efektyviai, racionaliai, teisėtai ir naudingai visuomenei.

Savivaldybės kontrolierius dėl Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenų pareiškė besąlyginę nuomonę, Savivaldybės 2018 metų biudžeto vykdymo, savivaldybės ir valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo bei atitikimo įstatymų bei kitų teisės aktų reikalavimams duomenų pareiškė sąlyginę nuomonę. Sąlyginės nuomonės pareiškimo pagrindas – audito ataskaita ir Išvada – pateiktos Savivaldybės tarybai.

Ataskaitoje ir Išvadoje pateikti dalykai:

- Savivaldybėje darbo užmokesčio lėšos buvo planuojamos ir naudojamos nesivadovaujant teisės aktų reikalavimais, asignavimai nebuvo numatyti visų metų pagrindinėms išlaidoms padengti, dėl to dalis 2018 metams skirtų lėšų buvo panaudota darbo užmokesčiui už 2017 metų gruodžio mėnesį išmokėti, o 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 140,0 tūkst.Eur darbo užmokesčio ir 84,8 tūkst.Eur socialinio draudimo įmokų mokėtinų sumų (kreditinis) įsiskolinimas. Tuo būdu, nesivadovaujant LR teisės

aktais, Savivaldybės įstaigų darbuotojams 2018 metais dalis darbo užmokesčio buvo mokama už 2017 metų gruodžio mėnesį.

Praėjusių metų Savivaldybės biudžeto vykdymo audito ataskaitoje Tarnybos teikta rekomendacija nebuvo įgyvendinta, nes įsiskolinimas darbo užmokesčiui ir soc. draudimui per 2018 metus nebuvo likviduotas, sumažėjo tik 71,0 tūkst.Eur (74,2 tūkst.Eur darbo užmokesčiui, o socialinio draudimo įmokoms padidėjo 3,2 tūkst.Eur) arba 31 procentiniu punktu. Pažymėtina, kad Savivaldybės taryba, tvirtindama 2018 metų biudžetą, įpareigojo Savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojus sudarant ir tvirtinant išlaidų sąmatas, numatyti reikiamų asignavimų dalis 2018 m. sausio 1 d. esančiam įsiskolinimui už suteiktas paslaugas, atliktus darbus ir įsigytas prekes padengti, tačiau šio įpareigojimo darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įsiskolinimų srityje nenustatė.

Atkreiptinas dėmesys į asignavimų valdytojų ankstesniais metais (iki 2018-01-01) susidariusias ir neapmokėtas įsiskolinimų sumas, nors vadovaujantis teisės aktais, programų sąmatų projektuose turi būti numatyti asignavimai esamiems įsiskolinimams padengti, aiškinamajame rašte turi būti nurodyta jų padidėjimo priežastis ir numatyti įsiskolinimo padengimo terminai. Metų bėgyje – tikslinant Savivaldybės biudžetą – pakankamai asignavimų įsiskolinimų dengimui nebuvo skirta.

– Savivaldybė įsipareigojo įstaigos kreditoriui – Turto bankui – dėl visos kredito sutartyje nurodytos prievolės, toks sudarytas susitarimas, vadovaujantis Civilinio kodekso 6.76 str. 1 d. ir 6.90 str. 1 d. pagal savo prasmę yra priskiriamas laidavimui už kito asmens prievolės įvykdymą, todėl ji sudarydama Administracija pažeidė Biudžeto sandaros įstatymą, kad biudžetinės įstaigos savo vardu negali prisiimti jokių skolinių įsipareigojimų pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolos, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet jomis neapsiribojant; ir Vietos savivaldos įstatymą, kuris numatė, kad tik savivaldybės taryba, laikydamosi įstatymų nustatytų skolinimosi limitų ir gavusi savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą, turi teisę prisiimti sprendimus dėl garantijų teikimo už ilgalaikes paskolas

Dėl Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų

Administracija, vadovaujantis viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu 2018 metų atskaitomybę parengė ir pateikė audituoti remdamasi Savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų (toliau – VSS) KFA rinkinių duomenimis (sudarytais iš Administracijos ir Savivaldybės kontroliuojamų VSS rinkinių): Savivaldybės konsoliduotos finansinės būklės ataskaitos (toliau – FBA), Savivaldybės konsoliduotos grynojo turto pokyčių ataskaitos, Savivaldybės konsoliduotos pinigų srautų ataskaitos, Savivaldybės konsoliduotos veiklos rezultatų ataskaitos, Savivaldybės konsoliduotų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamojo rašto su priedais duomenų.

Pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą Savivaldybė parengė aukštesniojo lygio metinių konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį. Parengtas 2018 metų Savivaldybės KFAR tikrintas ir analizuotas pagal šiuos aspektus: ataskaitų loginius ryšius, pateiktas sumas, tarpusavio sandorių eliminavimą, konsolidavimo įrašus, privalomos informacijos atskleidimą aiškinamajame rašte.

Ataskaitoje ir Išvadoje pateikti dalykai:

– Savivaldybės 2018 metų konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenys visais reikšmingais atžvilgiais parodo tikrą ir teisingą į Savivaldybės grupę įtrauktų viešojo sektoriaus subjektų finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, išskyrus tai, kad:

KFAR aiškinamajame rašte – apskaitos politikoje – nepateikė tekstinės ir (arba) skaitinės informacijos, nustatytos viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos apraše: 3 (nematerialusis turtas), 5 (biologinis turtas), 7 (atsargos), 12 (mokesčių ir socialinių įmokų pajamos), 13 (kitos pajamos), 15 (valstybės skolos ir kitos skolinimosi išlaidos) punktuose.

– Finansinės būklės ataskaitoje nurodyta skola įmonei: „Sukauptos gautinos sumos“ ir „Tiekėjams mokėtinos sumos“. Finansinės būklės ataskaitoje „Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų“ einamųjų metų dalis sumažinta 186,7 tūkst.Eur, „Tiekėjams mokėtinos sumos“ padidintos 186,7 tūkst.Eur. Savivaldybės pasirašytas skolos grąžinimo grafikas kuriuo Savivaldybė įsipareigojo padengti visas pagal skolos grąžinimo sutartį mokėtinas Turto bankui sumas, atitiko visas paskolos sutarties sąlygas, nes Savivaldybė mokėjo skolą, priskaičiuotas palūkanas (apmokėtos 2018 metais), todėl Finansinės būklės ataskaitoje mokėjimo sumos pagal paskolos sutartį turėjo būti vaizduojama kaip Savivaldybės prisiimti ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai.

Dėl audituotų Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų

Savivaldybės funkcijoms vykdyti 2018 metais gauta 11237,1 tūkst.Eur. biudžeto pajamų, iš jų 5073,2 tūkst.Eur. valstybės dotacijų. Be to, buvo gauta 260,9 tūkst.Eur. įplaukų pagal ilgalaikių paskolų sutartis vykdomiems investiciniams projektams finansuoti. Bendra įplaukų į Savivaldybės biudžetą (įskaitant 488,9 tūkst.Eur metų pradžios lėšų likutį) suma buvo 11983,9 tūkst.Eur. Negrąžintų ilgalaikių paskolų likutis 2019 m. sausio 1 d. sudarė 2 138,6 tūkst.Eur.

Siekiant gauti įrodymų, reikalingų audito tikslams pasiekti, buvo tiriama vidaus kontrolės aplinka, atlikta rizikos analizė, įvertinti rizikos veiksniai, atlikti kontrolės testai biudžeto programų sąmatų įvykdymo, darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, pajamų ir išlaidų vykdymo, turto ir įsipareigojimų, skolos valdymo išlaidų ir pajamų apskaitos srityse ir pagal jų rezultatus įvertintas vidaus kontrolės procedūrų veiksmingumas ir nuoseklumas. Savarankiškos procedūros atliktos šiose audito srityse: biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo, asignavimų naudojimo teisėtumo; Savivaldybės ilgalaikių skolinių įsipareigojimų (paimtų paskolų), mokėtinų ir gautinų sumų; Savivaldybės turto ir įsipareigojimų; darbo užmokesčio ir socialinio draudimo; finansinių ataskaitų rinkinio konsolidacijos. Savivaldybės biudžeto pajamų bei išlaidų plano ir jų įvykdymo rezultatai pateikiamas 2-3 lentelėse:

2018 m. Savivaldybės biudžeto pajamų įvykdymas

2 lentelė (tūkst.Eur)

Eil. Nr.	Pajamų pavadinimas, ekonominės klasifikacijos kodas	2017 m. įvykdymas	Patikslinta 2018 m. planas	Įvykdyta 2018 m.	Plano įvykdymas		2018 m. pajamų augimas, lyginant su 2017 m.	
					Suma (5-4gr.)	Proc.	Suma (5-3gr.)	Proc.
1.	2.	3	4.	5	6.	7.	8.	9.
1	Mokesčiai	5161,3	5349,4	5396,4	47,0	100,9	235,1	104,5
2	Dotacijos	4561,8	5294,7	5073,2	-221,5	95,8	511,4	111,2
3	Kitos pajamos	492,7	775,1	740,7	-34,4	95,6	248,0	150,3
4	Mat. ir nemat. turto realizavimo pajamos	29,5	35,0	26,8	-8,2	76,6	2,7	90,8
5	Iš viso pajamų (1+2+3+4)	10245,3	11454,2	11237,1	-217,1	98,1	991,8	109,7
6	Įplaukos iš finansin. turto ir įsipareigojimų	130,9	216,0	260,9	44,9	120,8	130,0	2 kart.
7	Metų pradžios lėšų likutis	407,5	166,8	488,9	322,1	2,9 kart.	81,4	120,0
	Iš viso įplaukų (5+6+7)	10783,7	11837,0	11986,9	149,9	101,3	1203,2	111,2

Pagal Savivaldybės biudžeto įvykdymo 2018-12-31 ataskaitoje nurodytus bei 1-oje lentelėje pateiktus duomenis 2018 m. Savivaldybės biudžeto pajamų planas (be paskolų) įvykdytas 98,1 proc., patikslintas metinis asignavimų planas neįvykdytas. Per finansinius metus (biudžeto įvykdymo 2018-12-31 ataskaitos forma Nr. 1-sav. 88, 89 eil.) Savivaldybė gavo 11498,0 tūkst.Eur įplaukų, pajamų gauta 172,2 tūkst.Eur mažiau, nei planuota. Lyginant su praėjusiais 2017 metais, pajamų gauta 1121,8 tūkst.Eur daugiau, santykinai pajamos padidėjo 10,8 procentinių punktų.

Mažiau nei planuota gauta dotacijų (dotacijų iš kitų valdžios sektoriaus subjektų) -221,5 tūkst.Eur.

Mažiau nei planuota gauta kitų pajamų (pajamų už prekes ir paslaugas) -38,3 tūkst.Eur:

Mažiau nei planuota (-8,2 tūkst.Eur) gauta pajamų iš materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo.

Negautas šių pozicijų pajamas dalinai kompensavo įvykdytas bendras mokesčių surinkimo planas (+47,0 tūkst.Eur) – surinkta daugiau nei planuota pajamų ir pelno (+42,0 tūkst.Eur), žemės mokesčio (+4,4 tūkst.Eur), kitų pajamų (turto pajamos +3,5 tūkst.Eur), gauta daugiau nei planuota pajamų iš baudų, konfiskuoto turto ir kitų netesybų (+0,4 tūkst.Eur).

Reikšmingą įtaką pajamų planinės užduoties vykdymui turėjo įplaukos iš finansinio turto ir prisiimtų įsipareigojimų (gautų 260,9 tūkst.Eur paskolų) užskaitymas į biudžeto pajamas – Savivaldybės gautos ilgalaikės paskolos investiciniams projektams finansuoti; su paskolomis 2018 m. Savivaldybės biudžeto pajamų planas įvykdytas 98,5 proc.

2017 m. Savivaldybės biudžeto išlaidų įvykdymas

3 lentelė

(tūkst.Eur)

Eil. Nr.	Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją, klasifikacijos kodas	Įvykdyta per 2017 m.	Patikslintas 2018 m. planas	Įvykdyta per 2018 m.	2018 m. plano įvykdymas		Augimas, lyginant 2018 m. su 2017 m.	
					Suma (5gr.-4gr.)	Proc.	Suma (5gr.-3gr.)	Proc.
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1.	Bendros valst. paslaugos	1643,3	1665,2	1643,1	-22,1	98,7	-0,2	99,9
2.	Gynyba	25,4	26,5	26,5	-	100	1,1	104,3
3.	Viešojo tvarka ir visuom. apsauga	162,9	186,3	186,3	-	100,0	23,4	114,4
4.	Ekonomika	2200,9	3374,1	3129,6	-244,5	92,7	928,7	142,2
5.	Aplinkos apsauga	347,6	39,0	310,6	-38,4	89,0	-37,0	89,4
6.	Būstas ir komunalinis ūkis	277,1	330,2	313,6	-16,6	95,0	36,5	113,2
7.	Sveikatos apsauga	35,6	49,1	49,1	-	100,0	13,5	137,9
8.	Poilsis, kultūra ir religija	421,6	516,7	512,3	-4,4	99,1	90,7	121,5
9.	Švietimas	3229,0	3143,2	3122,9	-20,3	99,3	-106,1	96,7
10.	Socialinė apsauga	1722,9	1970,0	1942,6	-27,4	98,6	219,7	112,7
11.	IŠ VISO IŠLAIDŲ (1+...+10)	10066,3	11610,3	11236,6	-373,7	96,8	1170,3	111,6
12.	Finansinio turto padidėjimo išlaidos	-	-	-	-	-	-	-
13.	Finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidos (grąžintos paskolos)	228,5	295,8	295,8	0	100	67,3	129,4
14.	IŠ VISO IŠLAIDŲ (11+12+13)	10294,8	11906,1	11532,4	-373,7	96,9	1282,6	112,0
15.	LĖŠŲ LIKUTIS ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PABAIGOJE (16+18+19)	488,9	x	454,5	-	-	-34,4	93,0
16.	iš jų: -apyvartinių lėšų likutis	166,8	x	132,4	-	-	-34,4	79,4
17.	iš jo pr.m.nepanaud.pajamų dalis	147,7	x	105,3	-	-	-42,4	71,3
18.	-skolintų lėšų likutis	-	x	-	-	-	-	-
19.	-kitos apyvartinės lėšos dėl kredito įstaigų veiklos apribojimo	322,1	x	322,1	0	100	0	100,0

Pagal Savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų vykdymo 2018-12-31 ataskaitoje (forma Nr. 1-sav) nurodytus bei 3-oje lentelėje pateiktus duomenis 2018 metais patikslintas Savivaldybės biudžeto išlaidų planas įvykdytas 96,9 proc., per finansinius metus Savivaldybė planavo 11906,1 tūkst.Eur išlaidų, faktiškai įvykdyta 11532,4 tūkst.Eur, tame skaičiuje 260,9 tūkst.Eur ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (paskolų). Reikšmingą įtaką išlaidų planinės užduoties vykdymui turėjo negalėjimas naudotis apyvartinių lėšų likučiu (322,1 tūkst.Eur, iš jų išdo sąskaitose – 275,8 tūkst.Eur, Administracijos sąskaitose – 46,3 tūkst.Eur) bankrutuojančios kredito įstaigos „AB Ūkio bankas“ sąskaitose.

Lyginant su praėjusio laikotarpio ataskaitiniais metais, išlaidų padaryta 1282,6 tūkst.Eur daugiau, santykinai išlaidos išaugo 12,0 procentinių punktų.

Savivaldybės asignavimų valdytojai 2018 metais panaudojo 11532,4 tūkst.Eur, asignavimų arba 373,7 tūkst.Eur mažiau nei planuota.

Savivaldybės biudžeto išlaidos 34,4 tūkst.Eur viršijo pajamas (11498,0-11532,4), tai sudaro 0,3 proc. gautų pajamų.

Savivaldybės biudžeto apyvartinių lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo 132,4 tūkst.Eur, iš jų kasos apyvartos lėšos 105,3 tūkst.Eur. Veiklos apribojimus turinčioje kredito įstaigoje esančios kitos apyvartos lėšos buvo 322,1 tūkst.Eur.

Dėl Savivaldybės skolos ir skolinių įsipareigojimų

Savivaldybė, įgyvendindama strateginio plano tikslus, 2018 metais vykdė investicinius projektus, kurių finansavimui neužteko biudžeto skiriamų lėšų, todėl buvo naudojamos skolinamos lėšos. Savivaldybės ilgalaikiai įsipareigojimai kreditinėms įstaigoms.

Į Savivaldybės skolinimosi limitus ir Savivaldybės skolą įskaitomi tie Savivaldybės įsipareigojimai grąžinti kreditoriams lėšas pasirašius paskolos sutartis, lizingo (finansinės nuomos) sutartis ir kitus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, pagal kuriuos lėšos yra gautos, bet dar negrąžintos, materialinės vertybės arba paslaugos yra gautos, bet dar neapmokėtos. 2018 m. gruodžio 31d. ilgalaikiai skoliniai įsipareigojimai sudarė 2138,6 tūkst.Eur.

Reikšmingi skolinimosi galimybėms Savivaldybės įsipareigojimai 2018-12-31 sudarė 44,3% įstatyme patvirtintų 2018 metų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų ir įstatyme nurodytų prognozuojamų Savivaldybės biudžeto pajamų, kas nustatė Savivaldybei įsipareigojimą 2018 m. planuoti tik įstatymu apribotus ir nustatytus finansinius įsipareigojimus.

Savivaldybės mokėtinų ir gautinų sumų (kreditinis ir debetinis įsiskolinimas)

Mokėtinų sumų likutis 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 2482,6 tūkst.Eur. Mokėtinų sumų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigoje, lyginant su likučiu metų pradžioje, padidėjo 104,9 tūkst.Eur. (1,0 proc. punkto). Išlaidų skola kreditoriams susidėjo iš dalinai neapmokėtų išlaidų už prekių ir paslaugų naudojimą (66,5 tūkst.Eur, per 2018 m. padidėjo 7,7 tūkst.Eur), neišmokėto darbo užmokesčio ir socialinio draudimo (224,8 tūkst.Eur, per 2018 m. sumažėjo 71,0 tūkst.Eur), taip pat materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo, finansinių įsipareigojimų vykdymo išlaidų (2139,4 tūkst.Eur, per 2018 m. padidėjo 151,0 tūkst.Eur). Mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas pradelstas daugiau kaip 45 dienos, per 2018 m. padidėjo 6,7 tūkst.Eur ir buvo 10,4 tūkst.Eur (už prekes ir paslaugas). Gautinų sumų likutis 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 21,0 tūkst.Eur.

Teiktos rekomendacijos

Atsižvelgiant į ataskaitoje išdėstytus dalykus Savivaldybės vykdomajai institucijai, audituotų subjektų vadovams buvo rekomenduota:

- apsprastyti bei aptarti su darbuotojais, atsakingais už įstaigų, teikiančių duomenis suvestinės Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymui, teisingą duomenų pateikimą, nustatyti vidaus kontrolės priemones ir kontrolės procedūras teisingam duomenų atvaizdavimui apskaitoje ir BVAR pateikimui; vadovaujantis teisės aktais dėl Administracijos priimamų skolinių įsipareigojimų apskaitos peržiūrėti jų atvaizdavimą Savivaldybės skolinių įsipareigojimų ataskaitose, skolinimosi limituose, 2019 metais priimti sprendimus dėl teisingų skolinių įsipareigojimų atvaizdavimo ataskaitose;
- numatyti priemones ir terminus likviduojant kreditinius įsiskolinimus darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje, papildomas kontrolės priemones, siekiant sustiprinti Savivaldybės administracijos ir pavaldžių įstaigų įsipareigojimų kontrolę; užtikrinti, kad Savivaldybės administracija ir pavaldžios biudžetinės įstaigos biudžeto asignavimus ir turtą naudotų teisės aktų nustatyta tvarka;
- vadovautis 2019 m. Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymu, iš sutaupytų asignavimų išlaidoms pirmiausia dengti įsiskolinimus, nustatant įstaigoms papildomas taupymo užduotis ir papildomas kontrolės procedūras, kad biudžeto lėšos būtų naudojamos taupiai, ribojant priedų, vienkartinių išmokų mokėjimą, peržiūrint turto, prekių ir paslaugų pirkimus ir kt.; numatyti priemones įsiskolinimų darbo užmokesčio ir socialinio draudimo srityje likvidavimui, atsakingiems asmenims nustatyti stebėjimo procedūras ir šių įsiskolinimų likvidavimo terminus;
- nustatyti reglamentavimą, kaip Savivaldybės institucijos koordinuoja veiksmus teikiant garantijas už kontroliuojamų įmonių priimtus įsipareigojimus pagal paskolų ar garantijų sutartis, kad jų priimti įsipareigojimai atitiktų teisės aktų reikalavimus.
- užtikrinti Savivaldybės turto naudojimo kontrolę, kad būtų laikomasi Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų, ir patikėtas Savivaldybės turtas būtų apskaitomos vadovaujantis teisės aktų reikalavimais: patvirtinti Savivaldybės administracijos apskaitos biologinio turto politiką, aiškiai nurodant biologinio turto pripažinimo kriterijus ir jais vadovaujantis apskaitoje įregistruoti visą Savivaldybės administracijos ir įstaigų valdomą biologinį turtą; atlikti duomenų analizę siekiant įsitikinti, ar nėra turto, priskirtino ne žemės ūkio veikloje naudojamam biologiniam turtui, kuris pagal 16-ąją VSAFAS turi būti užregistruotas kaip biologinis turtas.

Minėtos rekomendacijos (ta apimtimi, kuri nustatė įsiskolinimų darbo užmokesčiui ir soc. draudimui likvidavimą), kaip yra įsipareigojusi Administracija, numatyta įgyvendinti iki 2020-12-31.

V. TARNYBOS VEIKLOS VEIKSMINGUMAS

Veiklos veiksmingumą atspindi atlikus auditą ir kitas užduotis pasiekti tikslai, audituotų asignavimų valdytojų ir viešųjų juridinių asmenų finansinių ataskaitų didesnis informatyvumas, vidaus kontrolės ir finansų valdymo reikšmės supratimas, tikslingas lėšų ir turto panaudojimas - Tarnybos veiklos veiksmingumas matuojamas atliktų darbų apimtimi ir rezultatų teigiamu poveikiu. Reikšmingiausiai audito veiksmingumas pasireiškia tuo, kad apie audito metu nustatytus teisės aktų pažeidimus, klaidas, netikslumus ir kitus trūkumus informuotas audituojamas subjektas juos taiso ir finansinėse ataskaitose išvengiama esminių iškraipymų; priimami operatyvūs sprendimai efektyvesniam, racialesniam lėšų ir turto valdymui.

Savivaldybės vykdomoji institucija, audituotų subjektų vadovai auditų metu buvo informuojami žodžiu ir/ar raštu; Savivaldybės audituojamos įstaigos geranoriškai reagavo į pateiktus pastebėjimus, taisė nustatytas klaidas ir neatitikimus, įgyvendino pateiktas rekomendacijas arba nustatė jų įgyvendinimo terminus (Administracijoje rekomendacijų įgyvendinimo planą direktoriaus patvirtino 2019 m. spalio 10 d. raštu Nr.R2-2056).

VI. AUDITO KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

2019 metais Valstybės kontrolė atliko Tarnybos išorės peržiūrą, kurios tikslas – įvertinti Tarnybos sukurtą audito kokybės kontrolės sistemą ir atlikto audito kokybę, pareikšti dėl to nuomonę Atsižvelgiant į tai kad išorinės peržiūros metu pateiktos valstybės kontrolės rekomendacijos buvo įgyvendintos, vertinto finansinio (teisėtumo) audito (Savivaldybės 2017 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinių bei savivaldybės biudžeto ir turto naudojimo) kokybė buvo įvertinta II lygiu.

Tarnyba yra Lietuvos savivaldybių kontrolierių asociacijos narė. Šiai veiklai galimybės ribotos, – yra dalyvaujama Savivaldybių kontrolierių Asociacijos veikloje bei Tauragės apskrities savivaldybių kontrolierių susirinkimuose, pasitarimuose, konsultuojamasi profesiniais klausimais, dalyvaujama tarnybinės veiklos vertinimo, auditų peržiūros bei darbuotojų atrankos komisijų veikloje, bendradarbiaujama kvalifikacijos kėlimo srityje.

Koordinuojant Asociacijai, kartu su kitų savivaldybių tarnybomis, teiktas projektinis pasiūlymas pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 10 prioriteto „Visuomenės poreikius atitinkantis ir pažangus viešasis valdymas“ įgyvendinimo priemonę Nr. 10.1.1-ESFA-V-912 „Nacionalinių reformų skatinimas ir viešojo valdymo institucijų veiklos gerinimas“; pagal šios priemonės projektų finansavimo sąlygų patvirtinto aprašo, pateikti valstybės projekto, atitinkančio Veiksmų plano 3 tikslo „Stiprinti strateginį mąstymą viešojo valdymo institucijose ir gerinti jų veiklos valdymą“ 3.1 uždavinio „Diegti į rezultatus orientuotą ir įrodymais grįstą valdymą“ priemonės 3.1.5 „Užtikrinti viešojo valdymo institucijų veiklos kokybės vertinimą ir išryškinti jos svarbą viešajam valdymui“ veiksmo 3.1.5.5 „Didinti savivaldybių kontrolės ir audito tarnybų auditų poveikį parengiant bendrą auditų vykdymo metodiką, sukuriant ir įdiegiant savivaldybių kontrolės ir audito sistemą ir standartizuojant darbo priemones“ nuostatas.

Savo veikla Tarnyba siekia didinti Savivaldybės veiklos efektyvumą, kuriamą naudą visuomenei. Tai galime padaryti tik geranoriškai bendradarbiaujant visomis susijusiomis šalimis ne tik identifikuodami trūkumus ir problemas, bet ir kartu ieškant problemų sprendimo galimybių. Audituotų įstaigų vadovai, apskaitos darbuotojai įdėjo daug darbo ir pastangų, kurių dėka veikla tapo skaidresnė ir efektyvesnė.

Audito kokybės kontrolės sistema ir stebėseną

Tarnybos audito kokybės politiką, audito procedūras, peržiūros ir audito kokybės kontrolės bendruosius reikalavimus nustato Tarnybos auditų atlikimo organizavimo, kokybės užtikrinimo ir kontrolės tvarkos aprašas, parengtas vadovaujantis Valstybinio audito reikalavimais ir audito standartais - aprašas parengtas atsižvelgiant į tai, kad siekiant užtikrinti audito darbo kokybę, auditoriaus darbas visuose audito etapuose turi būti prižiūrimas ir peržiūrimas. Tarnyba, turėdama ribotus žmogiškuosius išteklius, yra sudariusi susitarimą su Šilalės rajono kontrolieriumi dėl abipusio bendradarbiavimo atliekant šių savivaldybių biudžeto vykdymo, lėšų ir turto naudojimo auditų vidinę peržiūrą.

VII. VEIKLOS TOBULINIMO KRYPTYS

2019 metais Tarnyboje struktūrinių pakitimų neįvyko, patvirtintas darbuotojų skaičius išliko tas pats. Nuo 2019 m. sausio 2 d. įsigaliojęs Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymo 27 straipsnio 2 dalies pakeitime buvo nustatyta, kad savivaldybės kontrolės ir audito tarnyboje turi būti ne mažiau kaip 2 pareigybės (įskaitant savivaldybės kontrolieriaus pareigybę). Siekiant užtikrinti įstatymo nuostatų įgyvendinimą, savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai priskirtų funkcijų, tarptautinių audito standartų reikalavimų tinkamą įgyvendinimą, Savivaldybės taryba savo sprendimu pakeitė Pagėgių savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai nustatytą didžiausią leistiną valstybės tarnautojų pareigybių skaičių (patvirtintos 2 pareigybės), kad jis atitiktų įstatyme nustatytiems reikalavimams. Paskyrus finansavimą, LR Valstybės tarnybos departamentui yra pateikti duomenys dėl Tarnybos vyriausiojo specialisto konkurso atlikimo.